Tindre en compte les diferències: impacte en les polítiques

written by Luis Miralles | 7 de June de 2024

La ciència de la variació humana exercix un paper crucial en la configuració de les polítiques i programes per a la primera infància. **El Centre de desenvolupament infantil de Harvard ha publicat recentment un document** amb informació i indicacions que poden ajudar a millorar els resultats educatius, conductuals i de salut dels xiquets i xiquetes.

Sabem que **invertir en la primera infància** ajuda a construir els fonaments d'una societat saludable, productiva i equitativa. Guiats per este coneixement, diferents programes i serveis han demostrat tindre èxit per a milions de xiquets i xiquetes. No obstant això, una anàlisi més detallada de les dades de resultats mostra que «alguns se'n beneficien enormement, d'altres menys i alguns no se'n beneficien en absolut». Dins d'esta variació hi ha una oportunitat. Augmentar els efectes per a tots i totes, **especialment aquells que actualment se'n beneficien menys**, pot ser la clau que desbloquege més impactes a gran escala.

La variació humana, influenciada per la composició genètica i els factors ambientals, és un factor que cal tindre en compte per a l'aprenentatge, el comportament i la salut en els xiquets i xiquetes. La **interacció entre els factors**

genètics i ambientals conduïx a variacions significatives en els resultats a nivell individual i grupal. Per això, és important que les polítiques i els programes reconeguen i aborden esta variació individual dins dels grups demogràfics per a aconseguir millors resultats.

Per a ser efectius, els programes que es dirigixen a poblacions marginades s'han d'enfocar també en **reduir les barreres específiques relacionades amb el racisme** i abordar la variació dins dels grups demogràfics. Tindre en compte la variació en les polítiques i els programes pot millorar l'efectivitat de les inversions, assegurant que els recursos s'utilitzen de manera òptima per a beneficiar els qui més ho necessiten. Comprendre la variació individual basada en les interaccions genètiques i ambientals pot ajudar a explicar per què diferents xiquets i xiquetes responen de manera diferent a les intervencions.

La combinació del coneixement genètic amb les experiències viscudes pot portar al disseny de polítiques i programes més efectius, amb millors resultats i, al cap i a la fi, un retorn més gran de la inversió. **Tot i que el codi genètic és fix, interactua amb canvis epigenètics influenciats per diversos factors ambientals**, fet que porta a diferents resultats en el desenvolupament infantil. Els entorns socials dels xiquets i les xiquetes durant els primers anys tenen un impacte significatiu en el seu desenvolupament, abastant des d'interaccions positives fins a experiències negatives com l'abús o la negligència.

Les accions que aborden múltiples nivells de variació prenen **tres enfocaments complementaris**:

1. Programes i polítiques de **base ampla** per a garantir que la major quantitat possible de xiquets tinguen les necessitats bàsiques cobertes (per exemple, accés universal a atenció mèdica i/o preescolar).

2. Assignació estratègica de recursos enfocada a les diferències entre grups per a abordar les **necessitats i actius distintius identificats per diferents comunitats** (per exemple, econòmicament segures, de baixos ingressos o mixtes; rurals o urbanes) **i grups demogràfics** (per exemple, racials, ètnics, religiosos, immigrants i/o nivell educatiu dels pares).
3. **Implementació flexible de programes basats en evidències centrats en la variació dins dels grups** (per exemple, intervenció primerenca per a xiquets amb necessitats especials), permetent al personal ajustar el seu enfocament o lliurament de serveis i fer derivacions a experts especialitzats quan siga necessari, garantint així impactes més grans per a més xiquetes i xiquets.

Finalment, el document del Centre de desenvolupament infantil de Harvard també aporta **tres prioritats**:

1. Atendre les necessitats universals però planificar i donar suport a la flexibilitat per a abordar la variació. Una estratègia de política o programa que aborde explícitament la variació pot augmentar els retorns de les inversions si es complixen **algunes condicions**:

- Requerir i generar investigació d'avaluació que mesure els resultats en mitjana i analitze la variació individual en l'efectivitat per a desenvolupar nous enfocaments que tracten allò que no està funcionant, per a qui i en quin context.
- Enfortir la capacitat de les persones que treballen per a la primera infància per a anticipar-se i respondre eficaçment a la variació mitjançant una capacitació centrada en la ciència del desenvolupament infantil.
- Parar més atenció al temps del desenvolupament,

particularment durant el període prenatal i els primers dos o tres anys després del naixement, en centrar-se en les bases primerenques del desenvolupament saludable quan són especialment sensibles a les influències ambientals com una nutrició adequada i la prevenció de l'activació excessiva de l'estrés.

2. Desenvolupar models de servei que puguen adaptar-se a un rang manejable de perfils alternatius. La resposta per a abordar la variació de manera més efectiva no rau en un menú extens i ingovernable de polítiques i programes altament individualitzats. En realitat, la col·laboració autèntica entre investigadors, proveïdors de serveis i famílies podria ajudar a identificar les similituds entre els xiquets que no es beneficien de programes basats en evidències, dissenyar i implementar enfocaments modificats i avaluar-ne els impactes. Els programes de primera infància poden així emprar un conjunt de perfils de "variació típica" que s'ajusten als xiquets i xiquetes que atenen.

3. Donar suport a programes que s'involucren en la millora contínua de la qualitat, enfocant-se tant a augmentar els efectes mitjana com a abordar la variació en l'efectivitat. Quan els avaluadors i avaluadores descobrixen qui no està responent tan bé com la majoria, i per què, es pot fer servir esta informació per a modificar les pràctiques i avaluar-ne els efectes en conseqüència. El procés comença sol·licitant l'opinió de les persones participants del programa, professionals, supervisors i administradors per a entendre els desafiaments que enfronten i impulsar possibles solucions.

La ciència de la variació humana oferix valuoses perspectives que poden guiar el disseny, la implementació i l'avaluació de polítiques i programes per a la primera

infància. En reconéixer i planificar per a la variació individual dins dels grups demogràfics, podem crear intervencions més eficaces i equitatives. Este enfocament no només millora els resultats per a tots els xiquets i xiquetes, sinó que també maximitza el retorn d'inversió per a la societat, assegurant que totes les persones tinguen l'oportunitat de desenvolupar el màxim potencial, amb millor salut i qualitat de vida.

> *«Així com el so d'un violí està determinat per l'estructura, els materials, la mida i la forma, però també per la tècnica de l'intèrpret, la composició musical i l'acústica del lloc on es toca, l'impacte dels nostres gens està incomplet sense les experiències i contextos que els fan cobrar vida de maneres distintives.» (Fragment del document enllaçat a l'inici de l'article)*

[Imatge: Freepik]